PŘÍTEL LIDU.

ROČNÍK XII. WILBER, NEBRASKA, VE STŘEDU, DNE 18. ÚNORA 1903 ČISLO 26

Historial So

Ze zámoří.

Petrohrad, 13. února. V dobře zpravených kruzích se tvrdí, že car ujistil knížete Ferdinanda svojí podporou v případu nezdaru a že se dá následkem toho očekávati první útok se strany Bulharska na Turecko. Mnozí znalci poměrů soudí, že se věc ta nedá již vůbec zadržeti. Zvláště mobilisace ruského vojska považuje se za jisté znamení, že Rusko nehodlá zůstati v příštích událostech divákem dosud nečinným. Bulharské hranice jsou Turky povážlivě ohroženy. Je tu 30,000 pěšáků a 1500 jezdců pod velením Mustafy paši v tak těsném sousedství u hranic, že mohou na bulharskou půdu přejíti během 24 hodin. Podivuhodné při tom jest proč Turecko tyto válečné přípravy popírá. Boji se snad následků jaké by to mohlo na velmoce míti, ale není v Evropě mnoho, kdo by jeho tvrzení věřil.

Vláda se rozhodla, povolati do zbraně dva ročníky jeden ze Středce a druhý z Plevlja. Za příčinu toho udává se soustřeďování tureckého vojska těsně při hranicích.

Blíže Rejanzi svedena byla veliká bitva mezi tureckým a vojskem. Turků bylo čtyřicet zabito a raněno a ztratila mnoho zbraní a střeliva. Povstalcům bylo pouze dva muži a tři ranění.

Berlín, 15. února. Profesor Červenka z Prahy, demonstroval na zdejší universitě před vybraným posluchačstvem, v němž byl také korunní princ, svůj nový fonograf, jímž může být hudba reprodukována bez rušivého kovového zvuku. Přednášce přítomní znalci byli toho náhledu, že rozřešil profesor Červenka správně otázku odstranění dojem rušících zvuků a že může být na tom základě nyní hudba fonografem přesně reprodukována.

Mnichov, 19. února. Skandál americké kostelní osady nabývá stále větších rozměrů. Věc byla předána státnímu návladnímu, jenž však mohl vydati prozatím na uprchlého nazarete Roycea nikoliv Roycea jak bylo dříve oznámeno, pouze zatykač, jehož Royce o němž se dříve pravilo, že odjel do Ameriky, vlastně beze stopy zmizel. Týž si ponechal jak známo, četné a výnosné sbírky svého kostela, do něhož byl dosazen ohioským biskupem. Nyní také vychází na jevo, že neměl onen biskup vůbec práva k nějakému dosazování, poněvadž nebylo Roycenovo jmenování svého času, jak bylo nutno, evropským církevním výborem potvrzeno.

Vídeň, 14. února. — Arcikněžna Alžběta, vdova po zemřelém arcikníži Karlu Ferdinandovi a matka španělské královny, zemřela dnes následkem zánětu plic. Narodila se 17. ledna 1831 a provdala se za arcikníže Karla 18. dubna 1854.

Budapešť 14. února. Hrabě Bathyany, nadšený žák Tolstého byl zavřen k žádosti svých příbuzných do bláznice. Jeho přátele však prohlašují, že jest duševně zdráv a snaží se jej dostati ven. Týž má veliké statky a prováděl v praksi Tolstého učení. Jednal s venkovany jako s bratry a hlásal a také praktikoval socialismus. Příbuzní ho obvinili z duševní nepříčetnosti, poněvač se obávali, že se rozdělí o svůj majetek se svými nájemci.

Paříž, 14. února. Praví se, že bývalá princezna Chimayová již dost svého cikánského milovníka a že ho chce zaměniti s bohatým Španělem, s nímž byla v poslední době často viděna.

Řím se vrátil spěšně z Budapešti, kde hrál a dle všeho něco tušil. Vyzval domácího černého sluhu, aby mu pověděl, co princezna za jeho nepřítomnosti dělala. Černoch tak naléhání učinil a Řím hocha za to zbil, až mu zbyl vědomí. Pak hoch dal jeho zatknouti pro krádež dvou hranatých knoflíku. Černoch udal, že si ponechal ony knoflíky za dlužnou mu mzdu a soudce ho propustil řka, že může knoflíky podržeti tak dlouho dokud mzda nebude zaplacena.

Bývalá princezna se velice změnila a není již tak krásná jako bývala ještě před několika lety. V poslední době velice pak zhrubla.

Petrohrad, 14. února. Ruské časopisy oznamuje že jeden z nich v hospitalu v Tomsk je zcela ztracený. Praví, že tato zpráva je opodstatněna dokumenty. Tento muž byl vdovcem po 122 roků. Měl syna který zemřel v roce 1824 v stáří 60 roka. Pamatuje se, že viděl cara Petra Velikého. Leží stále na posteli, ale jeho mozek je zdráv a má jasné myšlenky.

Ženeva 16. února. Prof. Giron vrátil se sem dnes v pravou noc vévody Leopolda Brabantského, bratra korunní princezny Louisy, aby s ní na dále žil. Jak známo, rozešla se princezna s Gironem, aby mohla nějak docíliti vyjednání se saským dvorem, leč když nyní shledala, že i tato obět byla marnou, povolala Girona zpět. A ten to nyní prohlásil, že hoch Louisy nic více nedlouží.

Berlín, 12. února. Rozsudek zvláštního soudu v Pražském hradě, jímž zrušuje se manželské pouto mezi korunním princem saským a jeho manželkou Lonisou, vyvolal nesmírný vzrušení, poněvač rozhodnutí neočekával se tak brzo.

Nyní očekává se, že i papež svůj souhlas k rozvodu rakouský dvůr vynutí v tu samou chvíli, kdy všechny páky.

Z Ženevy se oznamuje, že Gironová přijel do sanatoria v Nyonu, kde princezně Louise nebyl však pozván a proto vydal se hned na zpáteční cestu do Bigarella.

Zdá se, že se za to, že Gironová jedná se při tom o únos princezny ze sanatoria.

Berlín 12. února. Rozsudek zvláštního drážďanského soudu v procesu korunního prince saského proti jeho manželce dospěl na straně nový sám dle Kodaně a to, princezna však absolutním rozvodu, který byl ji povolen. Leč ve smyslu zákonů, na jehož základě byl rozsudek vynesen, musí se korunní princezna provdat za muže, v jehož domě ustala se manželské zpory věry.

Berlín, 13. února. Že se korunní princezny Louisy, arcikněžny Ferdinand IV., toskánský a dcery smíří, toho známky jsou se již v tom, že se všeobecně mluví o její duševní chorobě. Obratní dvorní lékaři již vynašli, jak se bude její nově objevená nemoc jmenovat. Bude to prý chopatia hysteria, choroba všech vznešených žen, která si upořádala dvouměsíční výlet s milencem do ciziny. Taková nemoc je prý vážná a může vésti k tomu, že by se dílko princeznino narodilo předčasně. Proto se princezně nedovoluje, by se účastnila vyjednávání s rodinou, která za ní obstaravají právníci. Zdá se však že se princezně po Gironově přece stýská neboť onehdy poslala mu do Bruselu telegram, že jej bude znovu v Ženevě očekávati. Zatím však byla princezna dodána do ústavu v La Mauge, kdež se pod péči lékaře dra. Martina zase uklidnila.

Sofie, Bulharsko 16. února. Obrovská schůze dnes odbývána a rozhodně protestováno proti jednání vlády, která rozpustila macedonský výbor. Na Jankova a Sarafova, kteří prý zorganisovávají v Bulharsku revoluci, vydán byl zatykač, proti čemuž shromáždění rozhodně protestovalo.

Vláda pak oznamuje, že zdá Turecko soustředí vojsko z hranic bulharských bude míti na považování to za nepřátelský projev a mobilisovati vojsko.

Budapešť, 14. února. Včera přijmal se na místo a okolí strašlivý hurikán. Šedesát osob dílem usmrceno nebo zraněno, kostel se zřítil a zbaven střechy a jeho věže a světice rozmetány bezohledným vichrem jako papírové panenky. Všechny mosty jsou nesjízdny a na tisíce oken vymačkáno. Škoda je obrovská.

Zprávy domácí.

Odehnání Venezuely skončeno.

Vyrovnání záležitostí venezuelských blíží se ku konci, neboť postavila se Anglie povážlivě proti svým spojencům a podepsala samostatně s Venezuelou protokol, kterým ještě všecko vyřízeno není, ale přece jest učiněn veliký krok k roztržce s Německem a Italií. Anglie přijala $27,500 na hotovosti a odkázala otázku ostatních splátek k dalšímu dorozumění. Za to ihned zruší blokádu. Německo a Italie dosud stojí na svém požadavku, ač už v mírnější formě. Chtějí zrušiti blokádu, když bude sporný bod předložen haagskému tribunálu a do té doby, než on rozhodne, bude [illegible] dívám předmětu. Udělí-li se však ještě nyní, odstoupí Anglie od nich odtrhla, s velikou urážkou. Myslí se konečně přece povolí, nebo Německo zvláště stejně jako Anglie bojí se uznání haagského soudu jako čert svěcené vody. Z tajných spojenců vycházejí nyní některé věci na jevo. Tak se praví, že se Italie dostala k spolku proti vuli Anglie a jenom proto, aby mělo Německo na své straně proti Angličanům převahu.

Washington, 14. února. Venezuelská zápletka, dík znamenitému [illegible] americké dostala se na [illegible] cestu, ve prospěch [illegible] republiky, na vzdor [illegible] a anglickému [illegible] jímž vlastně o [illegible] Monroeovy doktríny se [illegible]

Věnujeť tisíce minut po jedenácté hodině v noci podepsány vzájemně [illegible] dle nichž venezuelská [illegible] uchována bude haagskému [illegible] tribunálu; tribunál [illegible] má-li se některé [illegible] platiti dříve než jiné, [illegible] republika po tomto [illegible] trpěla, zruší se ve 24 [illegible] veškeré venezuelské [illegible] obchodní lodí, Angličany, [illegible] a Vlachy zabavené, musí [illegible] ihned navráceny.

Spojenci obdrží závdavkem po [illegible] liv. šterlingů každý, ostatní [illegible] splátky zaplatí se z venezuelského cla. Venezuela je povinna [illegible] ze ctitelům celních příjmů pro [illegible] věřitele ihned začíti a rozdělení těchto peněz připadne na starost haagského tribunálu.

Ve smyslu tom sepsané protokoly za Venezuelu podepsal am. [illegible] Herbert W. Bowen, za [illegible] Sir Micheal Herbert, Italii [illegible] Duc Pianchea a Německo [illegible] Sternburgu. Protokoly [illegible] sepsány v angličině, němčině a [illegible]

Výsledek půlnočního závěrku telegrafován hned presidentovi Castrovi. Týž je úplně spokojen, jelikož Američtí vymohli mu vše co si jen přáti mohl. Castro dotluče teď zbytky rebelie a pak je zase neobmezeným pánem na Venezuele.

La Guayara, Venezuela, 16. února. Dnes zrušena byla blokáda na celé čáře a loďstvo cizích mocností oznámilo úředně, že opustí v několika dnech své dosavadní stanovisko.

Gen. Miles se vrátil.

Jenerál Miles přibyl do New Yorku 15. února. Na Cunardském parníku "Lucania se svou společností po pětiměsíčním pobytu v Evropě a na Východě. Byli s ním kromě jeho choti plukovník M. B. Maus s choť, Henry Clark Rouse předseda dráhy Missouri, Kansas & Texas, F. P. Wilborg z Cincinnati a Sherman Hogt. Mluvě o své cestě pravil jen. Miles, že jel nejprve z Washingtonu na tichomořské pobřeží, kde prohlédl všechna pobřežní opevnění od jižní Kalifornie až k Puget Soundu. To bylo na začátku září. Pak vstoupil na doparvní parník "Thomas", který stavěl krátce v v Honolulu a na Guamu a jel pak na Filipíny, kde strávil Miles měsíc inspekcemi. Na to jel dále do Hongkongu, Kantonu, Nagaaki a Tokia kde navštívil vojenskou akademii, Japanské vojsko na něho učinilo příznivý dojem. Pak navštívil také Port Arthur a Peking kde byl přijat císařem a jeho matkou Z Pekingu jel severní Činou do Sibiře a pak do Moskvy, kam přibyl po sibiřské dráze za 28 dní a pak dále do Petrohradu, kde měl být přijat se svou společností carem, ale přišli pozdě. Z Petrohradu jela společnosti do Paříže, kde pobyla několik dní a jela pak do Londýna, kde strávila 6 dní a vstoupila pak na "Lucanii", aby jela opět domů.

Podivná živnost.

Úřady Milwaukee, Wiss. vyšetřily, že se ve městě Milwaukee kupují a prodávají děti, jako by to byla zvířata. Je zde několik míst, kamž necitelné matky zanášejí své děti a nechají je tam, zaplativše za ně $10 nebo $20, aniž by se o další jejich výživu starały. Pak přijdou jiné kteří děti míti chtějí a kupují je. Platí za ně větší nebo menší částky. Jedné takové "obchodnici", paní Heleně Purdyové, č. 392 14. ul. zbylo jedno dítě o něž se už nikdo nehlásil a Purdyová obrátila se k úřadům, aby se dítěte ujaly samy. Tak vyšla celá věc na veřejnost. Okresní ředitel chudinského odboru, Spindler vyšetřil že je takových míst v Milwaukee více. Zmíněné dítě přinesla Purdyové jistá Lillian Burnsove z Mineral Point, Wis. a zaplatila za ně $10. Nyní bylo dítě poslano úřadům zmíněného okresu. Prodávání dětí bez svolení soudu a bez náležité zákonné adopce jest přestupkem zákona, ale úřady mají podezření že se mnohé ženy zbavovaly dětí i vraždami.

Corteyou ministrem.

Předloha níž se zřizuje ministerstvo, totiž ministerstvo obchodu, prošla kongresem a budeme míti tedy o jedno portofolio více. Pro nové místo v kabinetu vyhlédnut jest dosavadní privátní tajemník presidenta Geo Cortelyou, jejž do tohoto úřadu povolal zemřelý president McKinley. Cortelyou narozen byl v roce 1862 v New Yorku a jest prý vlastně demokrat a několiv se veřejná strana své nezřekl, přece dlužno za to považovati, že stal se již dávno republikánem.

Příšerná vražda

spáchána byla v úterý nedaleko Macedonia, Ia. Jistý John Barnes jeda do města, uzřel z farmy McDanielovy vyběhnouti majitele, jemuž z krku proudem crhlpěla krev a tento zoufale volaje "Oni mi to učinili!" mával malomocně rukama v povětří. Barnes chtěl nešťastníku přispěti na pomoc, leč McDanielová a její milovník jistý Bert Levis, jej zahnali, pravíce, že McDaniel pokusil se o samovraždu a že se oň postarají. Barnes ujížděl do města a oznámil to úřadům. Než sem však úřadníci přišli, byl McDaniel mrtev. Levis a McDanielová, na jichž poměr bylo již dlouho poukazováno, jsou uvězněni bez připuštění záruky.

Vynalezavost lupičů.

Pět minut městského života v Chicagu stálo minulý týden dva mladé muže, Richarda Poehlera a Pavla Mitchella z Manfield, Ill. $56. Sotva že jmenovaní mužové vystoupili na 49. ulici z osobního vlaku Grand Trunk dráhy, přistoupili k nim dva chlapi, kteří se vydávali za tajné policisty a jako takoví pravili, že musí jim prohledati kapsy. V domnění, že musí uposlechnouti, neodvážili se cizinci ničeho proti tomu namítati a tak odebrali jim "detektivové" $59. "To je to, co hledáme", pravili šibalové strkajíce odňaté jim peníze do svých kapes; "jste v podezření, že vám tyto peníze nenáleží. Dokáže-li se, že jste nevinní, budou vám na policejní stanici vráceny." Oba "detektivové" byli později zatčeni a oloupenými stotožněni, udali, že slují Wil. a David Longové.

Nepomohla.

Bernie, Birdova malé děvče v New Orleans, La. napsalo skličně Alici Rooseveltové dopis, v němž úpěnlivě prosí za milost pro svého otce, jenž byl na Aljašce odsouzen k smrti a má býti popraven dne 6. března. Slečna Rooseveltová ani neodpověděla. Místo toho přišel dopis od presidentova tajemníka, Cortelyoua, oznamující, že se takovouto cestou ničeho docíliti nedá a má-li býti milost vymožena, že se musí rodina obrátiti na nejvyššího návladního. Dítě, dostavši tento dopis, žalostně plakalo a poslalo nové psaní vrchnímu návladnímu Také jeho matka jest zármutkem zhroucena. Děvčeti došly dopisy z několika stran, nabízející mu pomoc. Mezi nimi je dopis od ředitele škol ve Filadelfii, Bradforda.

Zákonodárna.

Většina času v posledním týdnu ztrávena byla jednáním o známé předloze č. 771, o níž se všechna činnost obou zákonodárných sborů točí a která nepochybně stane se zákonem nepodaří-li se jí dráhám proti ní až neurval pracujícím, nějak poraziti. Ovšem bude-li přijata, zbývá dráhám supremní soud, který může rozhodnouti, že zákon ten jest neústavním, jako se to v nesčetných podobných případech stalo.

Dráhy podobají se lišce v pohádce Ezopově, která usednuvše pod stromem, na němž sedí vrána se sýrem v zobáku. Liška chválí vránu a přála by si slyšet pouze její krásný hlas. To lichotí vráně, která otevře zobák a pustí sýra, který liška sebere. A možno dost, že zákonodárna, tato vrána Ezopova vyvede též podobný hloupý kousek.

Výbor na železniční záležitosti vyslechl v posledních dnech důvody pro předlohu sen. Bradyho z Boone okresu, o níž jsme se již zmínili a která má za účel zrušení existence spolehlivých a výjimečných, dle pravu dobytka na vlastní pěst železničních drážek atd. Důvody pro předloha jsou velmi pádné.

Guvernér Mickey, jmenoval následovní správní výbor osadské obecní volaruvy: Demokraté: E. J. Mahoney, právník, bývalý mayor, guvernér a kapitalista James E. Boyd a John E. Cook republikáně, Guy C. Barton M. T. Barlow a Isak E. Congdon.

V úterý podána byla předloha směřující ku zřízení [illegible] lepšovacího ústavu v Kearney, poněvadž obyvatelé jsou toho náhledu, že zvláštní ústav stává se zbytečným.

Sen. Jennings z Thayer Co. prosví, že dělnická stavební komise, jejíž úkol jest upínati obyvatelům a jejich výlohu jest upínati obyvatelům a jejich náhledu, že dlužnová omezení by býti taktéž zrušena.

Velký počet postav mimo [illegible] má jest jen zčásti, mimo [illegible] dá se sport stíhení [illegible] vypouštěných ze zajetí, jako [illegible] atd.

NEBRASKA.

[illegible] Jiří Josef Jirsík byl [illegible] bydlel poslední v Omaze Patrickem Shearem tak těžce se zřídy na to zemřel.

Jeho tělesný [illegible] stavována jest v Dvořákův [illegible] k soudu při. Lilovy [illegible] z vraždy jejího manžela. Do [illegible] dědictví bylo [illegible] a 125 [illegible] stavena [illegible]

[illegible] Jennie Lanová, [illegible] v mě shromáždění [illegible] zavřela své [illegible] ruka a druhé [illegible] kamsi. Dosud [illegible] zapor [illegible]

Farmeři v [illegible] svůj vlastní trust, který byl založen na konvenci v Lincoln dne 12. tm. Organisace nese jméno "Farmers Shipping Association" konvenci přijaty [illegible] zákony nové organisace, [illegible] zahájiti boj [illegible] bythokoliv [illegible] platiti do společné [illegible] $1,00 při [illegible] Stone direktorů [illegible] organisace [illegible] bude [illegible]

[illegible] Jistá [illegible] atlase pozoruje [illegible] ným okénkem [illegible] je to její [illegible] pomocí [illegible] Begelová nalezl [illegible] bezpečí.

[illegible] Dva [illegible] Nora Strafy [illegible] soudu a zákonů [illegible] va mladý [illegible] kého přátel

[illegible] Dva [illegible] té učinili [illegible] Minickovu [illegible] Bandité [illegible] bomba do [illegible] zabili. Majitel [illegible] len a na [illegible] činech zabíjena [illegible]

[illegible] Jeden z [illegible] kých Charles [illegible] odhalení [illegible] vropy o pět [illegible] Baltimore [illegible] na dva roky [illegible]

— Do [illegible] padlí [illegible] čtrem celý [illegible] Smith z [illegible] milenka [illegible] ráčko nevěrné [illegible] jakým jiným [illegible]

Na Malcomb Island, u Seattle, Wash. shořelo dřevěné stavení, v němž bydlely čtyři rodiny. Muž své neškali ve schůzi a tak se stalo, že uhořelo jedenáct osob, žen a dítek a 17 bylo strašně popáleno. Jelikož nebylo vody, mohl lid k obmezení ohně jen velmi pomálu kpnuti.

V Kansaské zákonodárně zavržena byla obměna domy předloha, dle níž mělo dáno býti hlasovací právo ženám.

V Rock Island, Ill. shořel v těchto dnech velký vládní arsenál a škoda páší se na $200.000. Arsenál tento byl největším ve Spoj. Státech.

Znamenitý český pěvec Božan Umirov vystoupil ve Washingtoně před presidentem a vůbec v těch nejlepších kruzích Washingtonských, se znamenitým úspěchem. Při zde vesměs české národní písně.

Šťastná domácnost.

Kdyby všechny domácnosti byly šťastnými, jak krásný byl by svět. Zajisté by brzy z něho zmizela bída, závist a zločin. Z pravidla jest v naší moci učiniti si domácnost šťastnou; pěkdy se [illegible] GRAZER. rozbije se štěstí o [illegible] jest tomu jakkoli, jisto jest, že úplnému štěstí zdraví vždycky přispívá. Zkušenost toho má pan Jan Holubec ze Smithville, Tex. Manželka má byla nemocna přes dva roky," píše "a sice chorobou orsaí a žaludeční. Lékaři mne stáli ohromné peníze, ale přes to nebyli sto něco pro ni učiniti. Nemoc zdála se býti nevyléčitelnou. Místo štěstí, jemuž jsme se vždy těšili, nastěhovala se k nám stará nemoc. Když vše léčení zůstávalo marným, chtěli jsme ještě zkusiti [illegible] léčivé hořké víno, o jehož [illegible] jsme tolik čeplatek do společné [illegible] $1,00 při [illegible] Stone direktorů [illegible] organisace [illegible] bude [illegible] vropy o pět [illegible] Baltimore [illegible] na dva roky [illegible] padlí [illegible] čtrem celý [illegible] Smith z [illegible] milenka [illegible] ráčko nevěrné [illegible] jakým jiným [illegible] Nora Strafy [illegible] soudu a zákonů [illegible] va mladý [illegible] kého přátel [illegible] Dva [illegible] té učinili [illegible] Minickovu [illegible] Bandité [illegible] bomba do [illegible] zabili. Majitel [illegible] len a na [illegible] činech zabíjena [illegible] Jeden z [illegible] kých Charles [illegible] odhalení [illegible] vropy o pět [illegible] Baltimore [illegible] na dva roky [illegible] — Do [illegible] padlí [illegible] čtrem celý [illegible] Smith z [illegible] milenka [illegible] ráčko nevěrné [illegible] jakým jiným